Č.j. S 125/99- /00-210 V Brně 24. února 2000

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jako orgán příslušný podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., ve správním řízení S 125/99 zahájeném na návrh podaný společností Ilbau GmbH Deutschland dne 28.12.1999 ve věci povolení spojení společností Ilbau GmbH Deutschland, Dahlwitz-Hoppegarten (SRN) a Strabag AG, Köln (SRN), vydává po zjištění potřebných podkladů dle § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a poté, co byla účastníku řízení dána možnost vyjádřit se k předmětu řízení a výsledkům šetření, toto

rozhodnutí :

Spojení podniků Ilbau GmbH Deutschland, Dahlwitz-Hoppegarten (SRN) a Strabag AG, Köln (SRN), k němuž došlo uzavřením smlouvy o prodeji obchodních a komanditních podílů a akcií ze dne 19.12.1997 mezi komanditními společnostmi Wilh. Werhahn, Neuss a Bankhaus Wilh.Werhan KG, Neuss, a společností Safeway Supermarket GmbH, Neuss, jako prodávajícími, a společností Ilbau GmbH Deutschland, Dahlwitz-Hoppegarten (SRN), jako kupujícím, se ve smyslu § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění, **povoluje.**

Odůvodnění:

Správní řízení ve věci bylo zahájeno dne 28.12.1999 na návrh společnosti Ilbau GmbH Deutschland, Dahlwitz-Hoppegarten – SRN (dále jen Ilbau GmbH Deutschland). Účastníkem řízení je společnost Ilbau GmbH Deutschland, zastoupená v řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže na základě plné moci ze dne 26.8.1999 JUDr. Ladislavem Vostárkem, advokátem, Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6.

Podkladem pro rozhodnutí jsou zejména smlouva uzavřená dne 19.12.1997 mezi prodávajícími a kupujícím, rozbor postavení společností kapitálově spojených se společnostmi Ilbau GmbH Deutschland a Strabag AG, Köln – SRN (dále jen Strabag AG) na tuzemských trzích, a věcné, geografické a časové vymezení relevantního trhu. Podkladem pro rozhodnutí jsou dále výpisy z obchodních rejstříků a vybrané ekonomické údaje uvedených společností, jakož i další informace získané Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, zejména informace o dalších subjektech působících na relevantním trhu.

Na podkladě smlouvy ze dne 19.12.1997 získala společnost Ilbau GmbH Deutschland veškeré komanditní podíly na společnosti Schunk & Dreschmann GmbH & CoKG, a to jednak od společnosti Wilh. Werhan KG, Neuss (komanditisty ve společnosti Schunk & Dreschmann GmbH & CoKG), jednak od společnosti Bankhaus Wilh. Werhan KG (rovněž komanditisty ve společnosti Schunk & Dreschmann GmbH & CoKG). Uvedenou kupní smlouvou se společnost Ilbau GmbH Deutschland stala ve společnosti Schunk & Dreschmann GmbH & CoKG i vlastnicí komplementáře – společnosti S & D Beteiligungsverwaltung GmbH. Nabytím obchodních a komanditních podílů ve společnostech Schunk & Dreschmann GmbH & CoKG a S & D Beteiligungsverwaltung GmbH získala společnost Ilbau GmbH Deutschland zprostředkovaně podíl společnosti Schunk & Dreschmann GmbH & CoKG na společnosti Strabag AG ve výši 47,6598 %. Společnost Ilbau GmbH Deutschland koupila uvedenou smlouvou dále od společnosti Safeway Supermarket GmbH 58504 ks akcií na společnosti Strabag AG, což představuje podíl 2,3402 % základního jmění uvedené společnosti. Těmito transakcemi nabyla Ilbau GmbH Deutschland přímo i nepřímo podíl na společnosti Strabag AG ve výši 50 % bez jedné akcie. Následnou koupí na burze získala společnost Ilbau GmbH Deutschland dvě další akcie společnosti Strabag AG, čímž nad uvedenou společností získala kontrolu. Spojení podniků Ilbau GmbH Deutschland a Strabag AG posuzoval na území Spolkové republiky Německo Spolkový kartelový úřad (Bundeskartellamt) v Berlíně, který transakci svým rozhodnutím z 9.6.1998 schválil.

Předmět smlouvy byl vzhledem ke svému obsahu a s přihlédnutím ke kapitálovým účastem společnosti Bau Holding Beteiligungs AG, Spittal an der Drau – Rakousko (spřízněné se společnostmi Ilbau GmbH Deutschland a Strabag AG) na společnostech účastnících se trhů v České republice, posuzován jako spojení podniků podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění (dále jen zákon). V souladu s ustanovením § 2 odst. 2 zákona se zákon vztahuje i na činnost a jednání, k nimž došlo v cizině, pokud se jejich účinky projevují na tuzemském trhu. Uvedeným spojením podniků – společností Ilbau GmbH Deutschland a Strabag AG jsou dotčeny nepřímo (prostřednictvím společnosti Bau Holding Beteiligungs AG, Spittal an der Drau - Rakousko) následující společnosti [x)] působící na trzích v České republice:

[x)] nejsou uvedeny společnosti servisního charakteru, zabývající se poradenstvím, účetnickými službami, činností realitních kanceláří a developerů, pronájmem strojů apod.

a) společnosti, v nichž má nepřímou kontrolu společnost Ilbau GmbH Deutschland (dále jen společnosti skupiny Ilbau):

- Ilbau, spol. s r.o., Praha
- Ilbau Morava, a.s., Brno
- Ilbau-Sibe,a.s., Beroun
- Ilbau Liberec, a.s., Liberec
- Ilbau Teplice, a.s., Dubí
- Ilbau Stříbro, a.s., Stříbro
- Ilbau Plzeň, a.s., Plzeň
- GOS-Granit Ořechov, s.r.o., Ořechov
- Liberecká obalovna, s.r.o., Liberec
- Brněnská obalovna, s.r.o., Brno
- Hrušecká obalovna, s.r.o., Hrušky
- Obalovna Bradlec, s.r.o., Kosmonosy
- MB Frischbeton, s.r.o., Praha
- ČMO, s.r.o., Č. Budějovice
- Consulttest, s.r.o., Brno
- Bohemia Bitunova, s.r.o., Jihlava

b) společnosti, v nichž měla před spojením nepřímou kontrolu společnost Strabag AG (dále jen společnosti skupiny Strabag):

- OBIT, s.r.o., Plzeň
- Strabag, a.s., Č. Budějovice
- Beton Písek, s.r.o., Písek
- Jihočeská obalovna, s.r.o., Boršov nad Vltavou
- TBG Č.Budějovice, s.r.o., Boršov nad Vltavou
- Strabag Saremo, a.s., Č. Budějovice
- Strabag ČR, a.s., Č. Budějovice

Základním východiskem pro posouzení spojení podniků je vymezení relevantního trhu a postavení spojovaných subjektů na něm. Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou, přičemž z věcného hlediska jsou do něho zahrnuty výrobky a služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a způsobu použití za shodné nebo zaměnitelné; z geografického hlediska se pak za trh pokládá území, kde se kupující může prakticky pokoušet o nalezení alternativních zdrojů dodávek výrobků a služeb, které byly vymezeny jako předmět věcného trhu. Z časového hlediska je při posuzování trhu brán v úvahu minulý a očekávaný vývoj pravidelných, případně relativně trvale se opakujících dodávek na trh.

Z výsledku šetření vyplývá, že uvedené tuzemské společnosti se zabývají převážně stavební výrobou, pozemním a silničním stavitelstvím, zakládáním staveb, výrobou transportního betonu, kameniva a živičných směsí; v malé míře pak i dalšími činnostmi: pronájmem strojů, poradenstvím v oboru pozemního a silničního stavitelství, účetnickými službami a činnostní realitních kanceláří a developerů. S výjimkou výroby živičných směsí podíly na obratu trhů odpovídajících těmto činnostem nedosahuje hranici, vymezenou zákonem pro spojení podniků, která narušují hospodářskou soutěž. Z uvedeného důvodu pokládá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže pro posuzované spojení podniků v úvahu pouze trh živičných směsí. Uvedený trh současně vymezil z **věcného** hlediska jako trh relevantní. Živičné směsi jsou

určeny převážně pro použití v oblasti silničního stavitelství, zejména při výstavbě silnic a dálnic. Z hlediska užitných vlastností, které jsou pro věcné vymezení trhu rozhodující, jsou živičné směsi charakterizovány vysokou otěruvzdorností, vysokou únosností, odolností proti šíření trhlin, protismykovými vlastnostmi a nízkou hlučností. Uvedené výhody spočívající v kombinaci těchto charakteristických vlastností jsou hlavním důvodem nezastupitelnosti živičných směsí v oboru silničního stavitelství, zejména při výstavbě silnic a dálnic. Z hlediska **geografického** pak vymezil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jako relevantní trhy několik trhů regionálních, jejichž velikost je dána okruhem ekonomicky efektivních dodávek do technologicky přijatelných vzdáleností od místa výroby, které se v jednotlivých lokalitách pohybují v rozmezí do 50 km. Tato velikost geografických trhů je dána podmínkou nutnosti zpracování živičné směsi na místě použití při teplotě 100 ^{o}C až 120 ^{o}C, jejíž dodržení je základním předpokladem pro docílení požadované kvality a trvanlivosti prováděných prací. Z hlediska **časového** se jedná o trh trvalý s opakujícími se dodávkami.

Spojením jsou dotčeny relevantní trhy, které jsou lokalizovány zejména v regionech Východní Čechy - Královéhradecko, Severní Morava - Ostravsko, Severní Morava - Olomoucko, Jižní Morava - Uherskohradišťsko a Jižní Čechy - Českobudějovicko. Na obratu takto vymezených relevantních trhů se podílejí ve Východočeském regionu - Královéhradecko společnosti skupiny Ilbau dvěma výrobnami živičných směsí (Jaroměř, Vysoké Mýto) přibližným podílem 17,2 % a společnosti skupiny Strabag dvěma výrobnami živičných směsí (Červený Kostelec, Borohrádek) přibližným podílem 19,4% (dohromady po transakci 36,6 %). V Severomoravském regionu - Ostravsko se na obratu regionálního trhu podílejí společnosti skupiny Ilbau pěti výrobnami živičných směsí (Svinov, Orlová, Nový Jičín, Kylešovice, Polanka) přibližně podílem 54,7 %, v Severomoravském regionu - Olomoucko rovněž pěti výrobnami (Velká Bystřice, Bruntál, Babice, Žeravice, Rájec) přibližně podílem 57 %. Na obratu Jihomoravském regionu -Uherskohradišťsko se společnosti skupiny Ilbau podíleji dvěma výrobnami živičných směsí (Spytihněv, Žeravice) podílem 20,7 % a společnosti skupiny Strabag třemi výrobnami (Hulín, Moravský Písek, Rudice) podílem 31,7 % (dohromady po transakci 52,4 %), v Jihočeském regionu - Českobudějovicko se společnosti skupiny Strabag podílejí na obratu regionálního trhu šesti výrobnami živičných směsí (Planá, Zrcadlová Huť, Kunžak, Písek, Těšovice, Švadlačky) přibližně 57,1%.

Při posouzení spojení podniků vzal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v úvahu skutečnost, že v důsledku transakce dochází k výraznější koncentraci na trhu živičných směsí pouze na regionálních trzích Východní Čechy - Královéhradecko a Jižní Morava - Uherskohradišťsko. Po spojení podniků však i na uvedených regionálních trzích zůstává rozvinuté soutěžní prostředí, kdy v regionu Východní Čechy - Královéhradecko působí na trhu živičných směsí dalších sedm výroben konkurenčních společností Silnice Hradec Králové, a.s., a Stavby silnic a železnic, a.s., s celkovým podílem na trhu 63,4 %, na trhu Jižní Morava - Uherskohradišťsko pak pět výroben konkurenčních společností Moravostav Zlín, s.r.o., Prodos, s.r.o., Průmyslové stavby, a.s., Silnice Brno, s.r.o., a Silniční stavby a Mosty, s.r.o., s celkovým podílem na trhu 47,6 %, přičemž nelze vyloučit zásobování trhu i z příhraničních oblastí Slovenska, kde jsou situovány další čtyři výrobny živičných směsí (lokality Beluša, Dubnica, Prašník, Mnichova Lehota). Úřad pro ochranu hospodářské soutěže při posouzení spojení vzal v úvahu i skutečnost, že pro vstup na relevantní trh neexistují žádné regulační bariéry a s výjimkou středně vysoké investiční náročnosti ani jiná omezení významnější povahy.

Při rozhodnutí o spojení podniků se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zabýval podle ustanovení § 8a odst. 2 zákona i posouzením těch skutečností, jimiž účastník řízení má prokázat, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese. Účastník řízení uvedl v souvislosti s tím podrobný výčet okolností, které pokládá za výhody spojení. Zejména uvedl, že bezpodmínečným předpokladem pro splnění kvalitativních standardů požadovaných investory je zásadní modernizace strojního parku a logistiky s tím, že rozhodující při tom bude bonita vlastníka společnosti, kdy vlastník evropského významu bude přínosem při zavedení mezinárodních zkušeností a získání dostupnosti příslušných vzdělávacích programů pro specialisty. Tyto možnosti má společnost Ilbau GmbH Deutschland, která získává kontrolu nad společností Strabag AG. Jako hospodářskou výhodu účastník řízení uvedl rovněž možnost financování záměrů souvisejících s uvedenou modernizací. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže z obsáhlého výčtu výhod vzal v úvahu zejména pozitivní účinky projevující se v oblasti transferu technologického, obchodního a manažerského know-how, modernizace strojního parku a logistiky, optimalizace výrobních postupů, optimalizace předpokladů k získávání výhodnějších zdrojů v oblasti technického i lidského potenciálu. Na uvedených hospodářských výhodách se ve svých důsledcích bude podílet i veřejnost tím, že prostřednictvím synergických efektů a lepším využitím stávajících zdrojů dojde k vyšší efektivitě, která se promítne pozitivně do cen ve veřejném sektoru.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže seznámil s připravovaným spojením podniků veřejnost prostřednictvím oznámení v Obchodním věstníku, kde v č.02/2000 ze dne 12.1.2000 byla pod zn. 090044-02/00 zveřejněna výzva k podání event. námitek proti spojení podniků. Ve stanovené lhůtě nebyla u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže uplatněna žádná námitka.

Protože postavení společností, v nichž mají nepřímou účast spojované podniky, se na většině regionálních relevantních trhů v České republice v důsledku spojení nezmění, přičemž ke koncentraci tržních podílů dochází pouze ve dvou regionech při zachování dostatečně rozvinutého soutěžního prostředí, a dále proto, že spojení může představovat zefektivnění některých činností s možností následného kladného účinku i pro spotřebitele, rozhodl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže poté, co byl účastník řízení před vydáním rozhodnutí seznámen dne 10.2.2000 s výsledky šetření a s podklady pro rozhodnutí, tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím I. výkonného odboru Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Štěpán Bubník
pověřený řízením
I.výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Ladislav Vostárek
Mickiewiczova 17
160 00 Praha 6